

דף ח.

עין משפט א.ב.ג.

או"ח סימן שמה פנייה ג

עין לעיל דף ז: עין משפט אות א.ב.

עין משפט ד.ה.

או"ח סימן שסג פנייה כט

כמ. לה. מבוי שצדו אחד נגמר לים וצדו השני יוצא לאשפה של רבים שאינה עשויה להתפנות, אין צריך שום תיקון ^ע.

הגה: ויש חולקים וסוברים דחוששין שמא יעלה הים שרטון ^פ ואין כאן מחיצה.

עין משפט ז.

או"ח סימן שמה פנייה ג

ג. מבוי מתוקן שנפרץ במלואו לחצר ^ז, וגם החצר נפרצה מצד השני לר"ה, אם לא ערכו בני החצר עם בני המבוי, בני החצר מותרים בחצר ^ק אפי' נפרץ החצר לר"ה כנגד פרצת המבוי ^ר, ואפי' גם בוקעים בו רבים ^ש, ובלבד שלא תהיה הפרצה למבוי או לר"ה מצד החצר ^ת יותר מעשר אמות, ובני המבוי אסורים אפי' אין פרצתו כנגד פרצת החצר

^ע. עירובין ח', שגם הים נחשב למחיצה שעמוק עשרה טפחים בשפתו, והמים אינם מבטלים המחיצה כמ"ש בסי' שנ"ו, וכתב המ"א דאירי שאין הספינות עוברות שם לנמל דא"כ אתו רבים ומבטלים מחיצתה וכמה אחרונים חולקים עליו. וצריך שבתוך ד' אמות של שיפוע שפת הים תהיה מחיצה של עשרה, מ"ב אות קי"ח. וצריך ג"כ שהאשפה דרבים יהיה בה גובה עשרה טפחים, שם.

^פ. ובנהרות אין חשש זה אם לא שידוע, ובנקרשים מי הים יש להקל דלא מתבטל עי"ז המחיצה, מ"ב אות קכ"א.

^צ. עין במ"ב אות י"ב הקדמה קצרה.

^ק. כיון שהפרצות למבוי ולר"ה אין בהם יותר מעשר אמות הוי כפתחים, ובני המבוי ג"כ אינם יכולים לאסור על בני החצר כיון שאין לבני המבוי דריסת רגל בחצר. מ"ב אות ט"ו.

^ר. דלענין חצר לא מחמירינן בזה, לא כן במבוי דהוי כמפולש לר"ה בכה"ג. מ"ב אות ט"ז.

^ש. אף דבמבוי אם בוקעים בזה רבים פוסל, בחצר לא משגיחין בזה. שם אות י"ז.

^ת. כך פירש במ"ב באות י"ח.

שהיא לר"ה א, מכיון שלא ערכו.

וצריך שכתלי המבוי נכנסו בחצר ג' טפחים לפחות, בענין שאין הגיפופין שנשארו בחצר נראין למי שעומד במבוי, אבל אם נראים, עולים לו משום לחי ומותר גם במבוי ב.

ג. ד. אם ערכו בני החצר עם בני המבוי, והפרצה שבין המבוי לחצר אינו מצד א החצר, ופרצות החצר לר"ה אינם מכוונות כנגד פרצת המבוי, והחצר של רבים, גם בני המבוי מותרים בטלטול.

ג. ה. אם לא ערכו, או אפי' ערכו ופרצת החצר למבוי היא מצדו, או אפי' באמצע החצר ופרצת החצר לר"ה כנגדה, או אפי' אינה כנגדה והחצר הוא של יחיד ד אסור לבני המבוי.

אם נפרץ המבוי לרחבה שפחותה מסאתים, או יותר אבל הוקף לדירה, דינו כאילו נפרץ לחצר, ואם יותר מסאתים ולא הוקף לדירה הוי כאילו נפרץ לכרמלית ה וצריך תקון.

דף ח:

אור"ח סימן שפד סימן ה

עין משפט א.

ה. ה. מבוי שפתוחין לו מבואות קטנים הרבה משני צדדיו, זה שלא כנגד

א. וא"כ אין לנו לאסור לטלטל במבוי משום מפולש לר"ה דאין כאן מפולש אפי' הכי אסור מצד חסרון העירוב, ואז אסור אפי' לא בוקעים בו רבים מר"ה לעבור למבוי דרך החצר, מ"ב אות י"ט.

ב. ושוב אין החצר יכול לאסור עליו, שם אות כ'.

ג. אלא באמצע החצר לבין המבוי. מ"ב אות כ"ב.

ד. שמא ימלך היחיד ויבנה בתים ברוחב החצר העודף על המבוי והוי ליה המבוי נפרץ מצדו של חצר לר"ה ומפולש ואסור. מ"ב אות כ"ג.

ה. אפי' עם גיפופין, והם נראין מבחוץ אפ"ה אסור לטלטל במבוי, דלרחבה בעצמה לא מהני הגיפופין לטלטל בתוכה שהרי כרמלית היא, ואיך יועיל הגיפופין למבוי. מ"ב אות כ"ד.

זה וראשם ^ו פתוחים לר"ה, עושה לכל אחד במקום פתיחתו למבוי ^ז הגדול צורת הפתח, ובראשו השני הפתוח לר"ה של כל מבוי קטן לחי או קורה, ובמבוי הגדול אם הוא מפולש לר"ה עושה צורת הפתח מצד אחד ומצדו השני לחי או קורה, ואם הוא סתום בצד אחד עושה לחי או קורה בראשו.

א"ח סימן שסג פעיף ל

עין משפט ב.

ל. מבוי שקיר אחד ארוך ואחד קצר אפי' אין צד הארוך עודף על הקצר בארבע אמות אינו מניח הקורה אלא כנגד הקצר ^ה, ואם ירצה יעשה שם צורת הפתח ^ט באלכסון, ותוך המבוי יכול להניח הקורה באלכסון ^י, ומשמש בצד הקצר כנגד הקצר, ובצד הארוך כנגד הארוך.

א"ח סימן שסח פעיף ד

עין משפט ג.

ו. מותר להשתמש מתחת לקורה שעשו אותה לתיקון המבוי, וה"ה כנגד הלחי ^כ, והוא בפתוח לר"ה, אבל בפתוח לכרמלית אסור להשתמש שם משום שזה מצטרף לכרמלית שאצלו, שמצא מין את מינו ונעור ^ל.

ו. היינו שכל אחד ואחד מהמבואות הקטנות שראשו אחד פתוח למבוי ראשו השני לר"ה או לכרמלית, מ"ב אות ט"ז.

ז. כמו שצריך צורת הפתח בעקמומיותו בסעיף ג' וסעיף ד'. מ"ב אות י"ט.

ח. והטעם דקורה משום הכר, ובאלכסון לא הוי הכר, מ"ב אות קכ"ד. ואם יניח באלכסון הקורה לא יהיה רשאי לטלטל במקום הארוך רק עד כנגד הקצר וי"א דלא מהני כלל, ביאור הלכה.

ט. דצורת הפתח הוי כמו מחיצה גמורה ובמחיצה מהני אפי' באלכסון, ובצורת הפתח מהני אפי' יותר מעשר אמות ואפי' צד אחד עודף על חברו ארבע אמות ויותר, מ"ב אות קכ"ה, כיון שהיא מחיצה גמורה.

י. כתב הט"ז דוקא אם האלכסון לא יותר מעשר אמות. מ"ב אות קכ"ו.

כ. מגמ' עירובין ח'. וי"א דאם יש במקום הלחי שיעור של ד' טפחים על ד' טפחים או יותר המקום נחשב לכרמלית ואסור להוציא ממנו לר"ה, או להכניס ממנו לרה"י, ויש מקילין גם בזה ולא מחלקים, מ"ב אות כ"ה.

ל. משא"כ בפתוח לר"ה דאין זה מינו ובטל המקום לגבי פנים שהוא רשות היחיד. מ"ב אות כ"ו.

ובספר אליה רבה מצדד להשתמש תחת הקורה גם בפתוח לכרמלית. שם במ"ב אות כ"ז.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ד.

או"ח סימן שסג סעיף יד

יד. טו. עוד יש הכשר אחר למבוי הפרוץ ברוח הרביעית, והוא שיניח קורה על ראש המבוי **מ** על כתליו, אבל אם נעץ שתי יתדות ליד המבוי מבחוץ **נ** אפי' סמוך לו והניחה עליהם פסול.

מ. משנה עירובין י"א, שע"ז יש הכר, שלא יבואו להחליף ולטלטל בר"ה, וגם ממנו ולחוץ.

ועל ראש המבוי היינו בקצה המבוי, אבל אם העמידו באמצע המבוי, יתבאר בסוף סעיף ל"ב.

וועל כותליו היינו לאפוקי מבחוץ, אבל בתוך חלל המבוי מהני כ"כ בביאור הלכה.

נ. לצד ר"ה, ואפי' סמוך לו היינו היתדות היו קצרות עד שהיה סמוך לכותלים בלי שום הפסק פסול, והטעם דקורה ע"ג כותלים בעינן שאז זה נראה שבא להכשיר המבוי, ודוקא בקורה הדין כן אבל בלחי לא בעינן תוך חללו של המבוי, אלא אפי' מחוץ לחלל המבוי שהוא ניכר שבא להכשיר המבוי גם מבחוץ, מ"ב אות נ"א.
ואם נעץ ב' יתדות בקרקע סמוך לכותלי המבוי והניח עליהם הקורה מועיל כמו לחי וגם מצד צורת הפתח, מ"ב אות נ"ב ושער הציון אות ל"ז.